

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-10/24-14/4

URBROJ: 65-24-2

Zagreb, 12. srpnja 2024.

Hs**NP*021-10/24-14/4*65-24-2**Hs

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog odluke o osnivanju Istražnog povjerenstva za utvrđivanje propusta Vlade Republike Hrvatske i CERP-a te drugih državnih institucija i tijela u zaštiti nacionalnih interesa i udjela u vlasništvu Republike Hrvatske u trgovačkom društvu Petrokemija d.d., Kutina*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbama članka 5. i 6. Zakona o istražnim povjerenstvima ("Narodne novine", broj 24/96) podnijelo 16 zastupnika u Hrvatskome saboru, zaprimljenim aktom od 11. srpnja 2024. godine.

U radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela sudjelovat će svi podnositelji Prijedloga odluke.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

HRVATSKI SABOR

Hs**NP*021-10/24-14/4*653-24-1**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 11-07-2024		
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
021-10/24-14/4	65	
Urudžbeni broj:	Prih.	Vrij.
653-24-1	2	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Prijedlog Odluke o osnivanju Istražnog povjerenstva za utvrđivanje propusta Vlade i CERP-a te drugih državnih institucija i tijela u zaštiti nacionalnih interesa i udjela u vlasništvu Republike Hrvatske u trgovačkom društvu Petrokemija d.d., Kutina

Na temelju članka 92. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10 i 5/14. – odluka Ustavnog suda broj SuP-O-1/2014 od 14. siječnja 2014.g. i članka 2. Zakona o istražnim povjerenstvima („Narodne novine“ broj 24/96.) niže potpisani zastupnici u Hrvatskom saboru podnose Prijedlog Odluke o osnivanju Istražnog povjerenstva za utvrđivanje propusta Vlade i CERP-a te drugih državnih institucija i tijela u zaštiti nacionalnih interesa i udjela u vlasništvu Republike Hrvatske u trgovačkom društvu Petrokemija d.d., Kutina.

Navedeni Prijedlog u Hrvatskom saboru obrazložit će svi potpisani zastupnici.

U ime predlagatelja:

Zastupnica Dalija Orešković

OSNIVANJE ISTRAŽNOG POVJERENSTVA ZA UTVRĐIVANJE ODGOVORNOSTI VLADE I CERP-a TE DRUGIH DRŽAVNIH INSTITUCIJA I TIJELA U ZAŠTITI NACIONALNIH INTERESA I UDJELA U VLASNIŠTVU REPUBLIKE HRVATSKE U TRGOVAČKOM DRUŠTVU PETROKEMIJA D.D., KUTINA

1. USTAVNA I ZAKONSKA OSNOVA ZA DONOŠENJE ODLUKE

Ustavna i zakonska osnova za donošenje Odluke sadržana je u članku 92. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 56/90., 135/97., 08/98., 113/00., 124/00., 28/01., 41/01., 55/01., 76/10., 85/10. i 05/14.) i u članku 2. Zakona o istražnim povjerenstvima („Narodne novine“ broj 24/96.)

2. OCJENA STANJA I CILJ KOJI SE DONOŠENJEM ODLUKE ŽELI POSTIĆI

A) Određivanje javnog interesa

Petrokemija d.d., Kutina je tvrtka koja ima strateški značaj za hrvatsku poljoprivredu jer je jedini proizvođač mineralnih gnojiva i ujedno najveća kemijska industrija u Republici Hrvatskoj koja zapošljava oko 1200 radnika. Glavna skupština dioničara Petrokemije d.d., donijela je 6. ožujka 2024.g., jednoglasnu Odluku o povećanju temeljnog kapitala ulozima u novcu izdavanjem dionica, uz isključenje pravna prvenstva i o izmjenama Statuta, s time da se temeljni kapital povećava s 55 milijuna eura, za iznos od najmanje 70 do najviše 140 milijuna eura, pri čemu je utvrđena cijena novih dionica od 1,0272 eura za dionicu. Temeljni kapital nakon dokapitalizacije iznosio bi najmanje 125, a najviše 195 milijuna eura. Do provođenja ove dokapitalizacije, Republika Hrvatska je u Petrokemiji d.d. upravljala s ukupno 45,17 % temeljnog kapitala, s time da su nositelji tih vlasničkih udjela bili CERP, Fond za financiranje razgradnje NEK, Janaf d.d. i Plinacro d.o.o. Najveći pojedinačni vlasnik bila je turska tvrtka Yildirim s 54,52 % udjela u temeljnom kapitalu.

Javno objavljeni cilj najavljenog povećanja temeljnog kapitala bio je pribavljanje novčanih sredstava za dovršetak procesa restrukturiranja i dokapitalizacije, a radi postizanja strateških ciljeva kao što su modernizacija svih postrojenja društva, osiguranje izvora financiranja stalnih obrtnih sredstava, aktivniji nastup, strateško pozicioniranje na tržištu te podizanje razine učinkovitosti održavanja logističkih i ostalih uslužnih procesa u društvu.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja u priopćenju za javnost objavljenom prije provođenja dokapitalizacije, navelo je će se provedbom dokapitalizacije zaštititi svi dosadašnji naponi i ulaganja Republike Hrvatske u Petrokemiju d.d., kao i interesi ostalih dioničara, te će se ostvariti i šiti pozitivni učinci, uzimajući u obzir da se ulaganjem sredstava u Petrokemiju d.d. ostvaruje stabilno i uspješno poslovanje koje će se odraziti i na ukupni gospodarski razvoj Kutine i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Namjera Republike Hrvatske je bila da država nakon provedene dokapitalizacije zadrži kontrolni paket od najmanje 25 % udjela plus jedna dionica.

Na redovitoj sjednici Vlade održanoj 6. travnja 2024., predsjednik Vlade Andrej Plenković objavio je da će Vlada dati suglasnost na sklapanje Dodatka I Ugovora o dokapitalizaciji i restrukturiranju Petrokemije d.d. te za sklapanje Ugovora o prijenosu Ugovora o

dokapitalizaciji i restrukturiranju Petrokemije d.d., ističući kako su Vladi bitni i proizvodnja i zaposlenici da te da Vlada očekivanje da novi investitor nastavi s ulaganjima i najavljenim aktivnostima.

Prilikom provođenja dokapitalizacije, uobičajena je poslovna praksa da uplatu u prvi obavlja najveći vlasnik. U slučaju posljednje dokapitalizacije Petrokemije d.d., umjesto da uplatu prvi izvrši turski Yildrim kao najveći vlasnik, prva je uplatu izvršila Republika Hrvatska putem četiri pravne osobe koje su nositelji udjela u temeljnom kapitalu. U medijima je objavljena izjava Željka Klause predstavnika Sindikata energetike, kemije i nemetala koji je naveo da je na sjednici Nadzornog odbora tvrtke Petrokemija d.d. dobio informaciju da je Republika Hrvatska uplate za dokapitalizaciju izvršila 23. travnja 2024.g., i to tako da je CERP uplatio iznos od 5,44 milijuna eura Janaf d.d. 2,762 milijuna eura, Fond za financiranje razgradnje nuklearnog otpada NEK 3,8 milijuna eura, a nakon toga je 25. travnja 2024.g. tvrtka Tarra – mineralna gnojiva d.o.o. čiji je vlasnik turski Yildrim uplatila iznos od 115,82 milijuna eura.

Time je Republika Hrvatska omogućila da turski Yildrim svojom uplatom koja je bila u okvirima definiranog raspona povećanja temeljnog kapitala preuzme veći većinski vlasnički udio nego što je bilo planirano, čime je ujedno vlasnički udio Republike Hrvatske smanjen ispod planiranog kontrolnog paketa od 25 % plus jedne dionice. Rezultat provedene dokapitalizacije je da je nakon što je Republika Hrvatska uložila iznos od 12 milijuna eura, udio Republike Hrvatske u vlasništvu Petrokemije d.d., smanjen s 45,17 % na oko 20 %. Iz opisanih informacija proizlazi da su turski ulagači uplatom iznad iznosa koji je bio viši od planiranog preuzeli vlasništvo i upravljanje tvrtkom.

Indikativno je da je državna tvrtka Plinacro d.o.o., koja je također imatelj udjela u Petrokemiji d.d., također trebala uplatiti iznos od približno 3 milijuna eura, odustao od svoje uplate, a razlog tog odustanka nije javnosti poznat. Nejasno je zašto niti nakon što je turski Yildrim izvršio svoju uplatu i nakon što je bilo poznato kakve posljedice to ima na pad ukupnog utjecaja Republike Hrvatske na poslovanje Petrokemije d.d., Plinacro d.o.o. nije izvršio uplatu u većem iznosu s kojom bi se spriječile sporne posljedice. Ovaj propust dodatno podupire sumnju da se radi o ciljanom i unaprijed dogovorenom propustu predstavnika Republike Hrvatske. Tome u prilog govori i činjenica da je direktorica Sektora za financijske i opće poslove u CERPU-u Biserka Šoštarić koja je provela uplatu u ime CERP-a, ujedno i članica Nadzornog odbora u Petrokemiji d.d., slijedom čega je bila dužna biti upoznata sa svim detaljima provedbe dokapitalizacije, a po logici stvari, postupala je u skladu s uputama i nalogima Milana Plećaša kao ravnatelja CERP-a.

Iz javnog očitovanja predstavnika sindikata proizlazi da je na sjednici Nadzornog odbora tvrtke Petrokemija d.d. glasao protiv Odluke o suglasnosti na odluku o utvrđivanju uspješnosti izdavanja novih dionica i Odluke o povećanju temeljnog kapitala, te da su ujedno glasali protiv i ostala dva predstavnika Republike Hrvatske u sedmeročlanom Nadzornom odboru navedene tvrtke, odnosno predstavnica CERP-a i predstavnik Vlade Tomislav Pokaz, koji ujedno obnaša dužnost gospodarskog savjetnika premijera Andreja Plenkovića. S obzirom na činjenicu da je nakon imenovanja Milana Plećaša na dužnost ravnatelja CERP-a, za usluge pravnog zastupanja CERP-a angažiran odvjetnik Daniel Klobučar, za kojeg je javno poznato da je blizak s premijerom, opravdano se može zaključiti da su posljednju dokapitalizaciju Petrokemije d.d., s kojom je de facto Petrokemija d.d. prepuštena turskom Yildrimu i to nakon što je Republika Hrvatska u tu tvrtku uložila značajan iznos javnih sredstava, osmislili i proveli premijeru bliski ljudi.

Odgovarajući na pitanja medija o gubitku kontrolnog paketa dionica Petrokemije d.d., predsjednik Vlade Andrej Plenković je 12. lipnja 2024.g. izjavio da se s turskom tvrtkom Yildrim pregovara o izmjenama međudioničarskog ugovora te da će se tražiti zastupljenost Republike Hrvatske u upravi i nadzornom odboru, a da će to preuzeti Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Ministarstvo pravosuđa i digitalne transformacije i CERP.

Provedenom dokapitalizacijom bilo da se radi o namjeri s ciljem pogodovanja privatnim interesima na štetu javnih, ili o krajnjem nemaru ili nepažnji, Republici Hrvatskoj je nanesena značajna financijska šteta, ali i šteta u širem smislu nacionalnih i javnih interesa. Propust u procesu dokapitalizacije učinjen je time što Republika Hrvatska nije pričekala da turski Yildrim kao većinski vlasnik prvi izvrši uplatu te da tek potom Republika Hrvatska odredi svoj iznos s kojim će osigurati vlasništvo nad kontrolnim paketom dionica u Petrokemiji d.d. Iz činjenice da su tri dioničara koji predstavljaju Republiku Hrvatsku u skupštini Petrokemije d.d., i to CERP, Janaf d.d. i Fond za financiranje razgradnje nuklearnog otpada NEK izvršili uplatu na isti dan, proizlazi da je riječ o usuglašenom, prethodno dogovorenom zajedničkom djelovanju, što podrazumijeva svijest i namjeru svih dionika da se turskom Yildrimu omogući preuzimanje Petrokemije d.d., bez da se Republici Hrvatskoj osigura mogućnost utjecaja na poslovne procese, odnosno, očito je postojala svijest o posljedicama koje mogu nastupiti na štetu hrvatskih nacionalnih interesa u procesu dokapitalizacije, no to je zanemareno u korist turskog Yildrima. Opisano postupanje nositelja udjela Republike Hrvatske u vlasništvu Petrokemije d.d. treba usporediti s prethodnom dokapitalizacijom koja je provedena 2018.g., kada je Republika Hrvatska postupala odgovornije te je pričekala da INA i PPD prvi izvrše svoje uplate. Propust odgovornih osoba koje su predstavljali Republiku Hrvatsku u ovom slučaju proizlazi iz činjenice da dioničari koji predstavljaju Republiku Hrvatsku nisu izvršili uplate u maksimalnom, odnosno većem iznosu kojim bi se osiguralo da se unutar zadanih okvira dokapitalizacije osigura kontrolni paket dionica, iz čega se nameće zaključak kako su dioničari koji predstavljaju Republiku Hrvatsku svjesno i namjerno ostavili priliku turskoj tvrtki Yildrim da se ne drži navodnog dogovora s Vladom ili drugim tijelima koja predstavljaju Republiku Hrvatsku, ukoliko je takav dogovor uopće i postojao, što je Yildrim i iskoristio.

Iz javno dostupnih podataka proizlazi da postupak provedene dokapitalizacije još uvijek formalno nije upisan u sudski registar jer je temeljni kapital i nadalje naznačen u iznosu od 55 milijuna eura, slijedom čega turska tvrtka Yildrim ima 54,22 %, a Republika Hrvatska putem CERP-a, Fonda za financiranje razgradnje nuklearnog otpada NEK, Janafa d.d. i Plinacra d.d. 45,17 % udjela u vlasništvu odnosno temeljnom kapitalu. Iako je rok za upis u sudski registar određen na godinu dana od dana donošenja odluke o dokapitalizaciji odnosno do 6. ožujka 2025.g., odugovlačenje provedbe dokapitalizacije dovodi se u vezi s pregovorima između Vlade i Yildrima, kojima se želi vratiti dio utjecaja na poslovanje Petrokemije d.d. koji proizlazi kao posljedica izgubljenih udjela Republike Hrvatske u temeljnom kapitalu Petrokemije d.d. O postupku i tijeku tih pregovora nema jasnih i provjerljivih informacija, no najavljuje se promjena međudioničarskog ugovora bez uvida u to što će biti ustupci i na koji način bi se ostvarilo da Republika Hrvatska sa svega 20 % udjela u vlasništvu odnosno temeljnom kapitalu ima potreban utjecaj s kojim bi mogla štiti i ostvarivati nacionalne interese u poslovanju Petrokemije d.d.

Unatoč najavama predsjednika Vlade Andreja Plenkovića da su u tijeku pregovori s tvrtkom Yildrim s ciljem poništavanja sporne dokapitalizacije u sklopu koje je Republika Hrvatska izgubila kontrolni paket dionica, pogoni Petrokemije s kapacitetom od 1,2 milijuna tona mineralnog gnojiva su uglavnom u mirovanju, s tek minimalnom proizvodnjom, a do početka

ogrjevne sezone kada u pravilu pogoni velikog plinskog potrošača staju s radom ostaje tek par mjeseci, slijedom čega proizlazi da je u 2024.g., Petrokemija d.d., ostvarila vrlo skromno poslovanje.

Prema podacima FINA-e, u 2023.g., Petrokemija d.d. je iskazala gubitak od 63 milijuna eura. Iz neslužbenih izvora proizlazi da će podaci za 2024.g. biti još i gori, s obzirom da su već u prvih pet mjeseci gubici navodno prešli iznos od 25 milijuna eura. Jasno je da takvo poslovanje nema dobru perspektivu te se u skorije vrijeme mogu očekivati problemi s isplatama plaća radnicima, uz moguće otkaze ugovora o radu, a potencijalno prijeti i potpuna obustava proizvodnje i zatvaranje proizvodnih pogona.

Istovremeno Uprava Petrokemije d.d. koju čine četiri predstavnika Yildrima poručuje kako Petrokemija d.d. nastavlja provoditi snažne mjere i aktivnosti usmjerene na optimizaciju poslovanja kroz blok način rada koji podrazumijeva kombinaciju proizvodnje i uvoza gnojiva kroz alternativne pravce te opskrbljivanje preostale, uglavnom domaće potražnje vlastitom proizvodnjom i djelomično uvozom, ovisno o ekonomskoj isplativosti u pojedinom trenutku.

Imajući na umu da je Petrokemija d.d. suvlasnik međunarodne Luke Šibenik, razumno je pretpostaviti da će suprotno od najava predsjednika Vlade Andreja Plenkovića o osiguranju uvjeta za nastavak proizvodnje, ekonomska isplativost turskog Yildrima biti više fokusirana na potencijale međunarodne Luke Šibenik čiji je Petrokemija d.d. suvlasnik, nego na samu Petrokemiju d.d. Tome u prilog govore i podaci iz financijskih izvješća, u kojima se između ostalog navodi da je ulaskom turskog Yildrima u vlasničku strukturu Petrokemije d.d. kupnjom Inine i PPD-ove tvrtke Tera – mineralna gnojiva d.o.o., od 1. svibnja 2023.g. osigurano održivo poslovanje u 2023.g., i na prijelazu u 2024.g. no podaci o poslovanju pokazuju da su na razini grupe koju čine Petrokemija d.d., Luka Šibenik, Tvornica gline Kutina i Tvornica paleta Kutina, prihodi značajno pali, i to sa 263 milijuna kuna na oko 100 milijuna kuna, s ukupnim gubitkom od 63,5 milijuna eura, i to nakon što je u 2022.g. Petrokemija izašla s dobiti od 10,5 milijuna eura. Prema prijedlogu Uprave, trećina gubitka od 63 milijuna eura pokrit će se iz zadržane dobiti za 2020.g. i 2022.g. i zakonskih rezervi, a dvije trećine će se prenijeti u naredna razdoblja. Ujedno se navodi da se turski Yildrim kod povezanog društva Imperial Financial Services BV zadužio za iznos od 55,6 milijuna eura kratkoročnog kredita. Petrokemija d.d. navodno ima ugovorenu kupnju plina s PPD-om i MET Croatia Energy Tradeom do 30. rujna 2024.g., s time da nema ugovorene fiksne količine, već ih ovisno o potrebama proizvodnje može dogovarati na dnevnoj ili mjesečnoj razini, no iz Uprave Petrokemije d.d. poručuju da će daljnja ulaganja u proizvodne kapacitete u iznosu od 39 milijuna eura te za poštivanje kriterija zaštite okoliša u iznosu od 36 milijuna eura pričekati dogovore s Republikom Hrvatskom oko uvjeta novog koncesijskog ugovora. S obzirom da se pritom Uprava Petrokemije d.d. poziva na okolnost da važeći ugovor o koncesiji ne predviđa penalizaciju u slučaju ranijeg otkazivanja ugovora ili njegovog nepoštivanja, očito je da nastavak dosadašnjih proizvodnih djelatnosti Petrokemije d.d. nije, a možda nikada niti nije bio primarni interes novog vlasnika, o čemu je Vlada Republike Hrvatska bila dužna pravovremeno voditi računa.

Iz činjenice da je Vlada i nadalje ovlasila CERP, a time i Milana Plećaša za postizanje dogovora s turskim Yildrimom o rješavanju spornih pitanja u Petrokemiji d.d. proizlazi da ga Vlada ne smatra izravno odgovornim za propuste u posljednjoj dokapitalizaciji, te se time otvara i pitanje je li Milan Plećaš dobio uputu ili odobrenje od Vlade Republike Hrvatske ili premijera upravo za ovakav ishod.

Gubitak vlasničkih udjela ispod kontrolnog paketa dionica u Petrokemiji d.d., i moguće pogodovanje tvrtki Yildrim u posljednjoj dokapitalizaciji, podsjetilo je i na prethodne propuste Vlade, CERP-a i drugih tijela u zaštiti financijskih interesa Republike Hrvatske koji proizlaze iz vlasničkih udjela u Petrokemiji d.d.

Naime, početkom 2022.g., turski Yildrim je podnio obvezujuću ponudu za preuzimanje Petrokemije d.d., nakon što je nekoliko mjeseci provodio dubinsko snimanje stanja u toj kompaniji. Potom je Petrokemija d.d. donijela Odluku o povlačenju svojih dionica sa Zagrebačke burze na kojoj su do tada dionice Petrokemije d.d. bile izlistane. U to vrijeme, udjele u vlasništvu Petrokemije d.d. pored Republike Hrvatske držala je tvrtka Terra mineralna gnojiva d.o.o. čiji su vlasnici bili INA i PPD, a povlačenje dionica sa Zagrebačke burze opravdavallo se tumačenjem kako Petrokemija d.d. nema velike koristi od trgovanja na uređenom tržištu, a s druge strane ima velike troškove i obaveze koje mora ispunjavati pa je delistiranje najavljeno kao način smanjivanja troškova i optimizacije poslovanja. No iz očitovanja Zagrebačke burze proizlazi da je godišnji trošak održavanja uvrštenja dionica Petrokemije d.d. na Zagrebačku burzu iznosio oko 100.000,00 kn jer se naknada računa prema tržišnoj kapitalizaciji koja je u slučaju Petrokemije iznosila 1,8 milijardi kuna. S druge strane pozitivni aspekti izlistanih dionica na Zagrebačkoj burzi proizlaze iz činjenice da su javnost, novinari, zaposlenici, dioničari i drugi dionici dobivali važne informacije o poslovanju upravo putem Zagrebačke burze. Pored toga, uvrštavanje dionica na burzu povezano je s vrlo važnim pravima dioničara, među kojima je i pravo na pravičnu naknadu u slučaju povlačenja odnosno delistiranja dionica sa burze za one dioničare koji se na glavnoj skupštini na kojoj se o tome odlučuje, glasaju protiv odluke o povlačenju. U tom slučaju, manjinski dioničari koji su na glavnoj skupštini glasali protiv odluke o povlačenju dionica s burze imaju pravo na istu cijenu za svoju dionicu po kojoj ju je prodao većinski vlasnik.

Iz javno dostupnih podataka proizlazi da je CERP propustio pristupiti glavnoj skupštini Petrokemija d.d. na kojoj se donosila Odluka o povlačenju dionica Petrokemije d.d. sa Zagrebačke burze, a na kojoj je kao manjinski dioničar koji predstavlja Republiku Hrvatsku imao mogućnost zatražiti pravičnu naknadu, koja je iznosila od 333 milijuna kuna. Par mjeseci kasnije CERP je pokušao prodati svoje dionice Petrokemije d.d. preko oglasa za 25 milijuna kuna manje, ali na taj oglas se nitko nije javio, a može se pretpostaviti da je uzrok tome činjenica da manjinski paket dionica u tvrtki koja nije izlistana na burzi ne daje dovoljno mogućnosti i garancija vlasniku koji bi te dionice stekao. Upravo iz tog razloga i postoji zakonom propisana mogućnost potraživanja pravične naknade za delistiranje dionica s burze, no to svoje pravo Republika Hrvatska je propustila naplatiti. Nakon što je protiv Milana Plećaša kao odgovorne osobe u CERP-u 2022.g., podnesena kaznena prijava zbog ovog propusta, CERP se očitovao da nije bio u mogućnosti pristupiti skupštini trgovačkog društva Petrokemija d.d. bez prethodno dogovorenog stava na Upravnom vijeću CERP-a, koji je bio nužan s obzirom da je vrijednost i financijski teret odluke iznosio više od milijun kuna, a sjednica Upravnog vijeća CERP-a se nije mogla održati jer je predsjednik Upravnog vijeća CERP-a, tadašnji resorni ministar Darko Horvat, u to vrijeme bio uhićen.

Zakonom o upravljanju državnom imovinom propisano je da ministre u slučaju spriječenosti mogu zamijeniti državni tajnici iz resornog ministarstva, stoga nemogućnost tadašnjeg ministra Darka Horvata da sudjeluje osobno na sjednici Upravnog vijeća CERP-a, nije i ne može biti opravdanje za neodržavanje sjednice Upravnog vijeća CERP-a, ukoliko je ta sjednica bila nužna za donošenje odluke i stava o načinu zaštite nacionalnih i financijskih interesa Republike

Hrvatske u iznosu od 333 milijuna kuna u procesu delistiranja dionica trgovačkog društva Petrokemija d.d. sa Zagrebačke burze.

Prema javno dostupnim informacijama od podnošenja kaznene prijave protiv Milana Plećaša kao odgovorne osobe CERP-a i drugih odgovornih osoba prošle su dvije godine, stoga je potrebno ispitati i utvrditi u kojoj fazi se nalazi taj predmet i jesu li nadležna tijela kaznenog progona ažurno, neovisno i odgovorno pristupila ispitivanju navoda radi utvrđivanja kaznene odgovornosti, ili je riječ o slučaju čija se istraga i kazneni progon opstruira. Ujedno je bitno utvrditi, je li delistiranje dionica Petrokemije d.d. sa Zagrebačke burze, nakon čega je turski Yildirim ušao u vlasničku strukturu Petrokemije d.d. stjecanjem dionica koje je do tada držala tvrtka Terra mineralna gnojiva d.o.o. čiji su vlasnici bili INA i PPD, bio uvod i priprema za spornu dokapitalizaciju koja je provedena u travnju ove godine.

Javni interes nalaže utvrđivanje odgovornosti za gubitak udjela i utjecaja u Petrokemiji d.d., kao tvrtki koja ima strateški značaj za hrvatsku poljoprivredu kao jedini proizvođač mineralnih gnojiva, čije bi se gašenje poslovanja negativno odrazilo na samodostatnost u poljoprivrednoj proizvodnji kao djelatnosti od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, ujedno i na proračun lokalne i regionalne razine kojima Petrokemija d.d. donosi oko jedne četvrtine prihoda, kao tvrtka koja zapošljava oko 1200 radnika. Javni interes nalaže i utvrđivanje slabosti u načinu upravljanja vlasničkim udjelima Republike Hrvatske te potencijalne opasnosti da se i prilikom sljedećih procesa prodaje vlasničkih udjela naprave isti ili slični propusti kojima se Republici Hrvatskoj nanosi značajna financijska i druga šteta.

B) Cilj istraživanja

Cilj istraživanja je utvrđivanje odgovornosti

i/ili eventualnih nezakonitosti, propusta, ili usuglašenog djelovanja između državnih institucija i tijela te eventualnih nedopuštenih utjecaja, pogodovanja na štetu nacionalnih interesa Republike Hrvatske, a u korist privatnih interesa pravnih ili fizičkih osoba, te eventualne privatne povezanosti između predsjednika Vlade i/ili pojedinih članova vlade s odgovornim osobama u drugim državnim tijelima poput CERP-a, Janafa d.d., Fonda za financiranje razgradnje NEK, Plinacra d.o.o., DORH-a te drugih osoba čiji su privatni interesi utjecali na odluke i radnje koje su se poduzimale u okviru javnih dužnosti koje su te osobe obnašale, a kojima je nanesena financijska i druga šteta za Republiku Hrvatsku, a u korist privatnih interesa fizičkih ili pravnih osoba koje su utjecale na predstavnike državne vlasti i državnih tijela.

Cilj istraživanja je i utvrđivanje procesa donošenja odluka te eventualnih slabosti, lošeg institucionalnog ili normativnog okvira, nedostatne kontrole ili postojanja visokih korupcijskih rizika koji bi se mogli ponoviti i prilikom sljedećih procesa prodaje vlasničkih udjela Republike Hrvatske koje Republika Hrvatska još uvijek ima, kako bi se te eventualne slabosti, anomalije i korupcijski rizici otklonili na vrijeme.

C) Područje istraživanja

Ovo istraživanje obuhvatit će rad sljedećih institucija / tijela:

- Vlada Republike Hrvatske
- Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja
- Ministarstvo poljoprivrede
- Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije

- CERP
- Janaf d.d.
- Fond za financiranje razgradnje NEK
- Plinacro d.d.
- DORH

D) Pitanja koja Istražno povjerenstvo treba ispitati

1. Je li financijska šteta u iznosu od oko 333 milijuna kuna odnosno oko 45 milijuna eura, koja je nastala propustom CERP-a da sudjeluje na Glavnoj skupštini Petrokemije d.d. na kojoj se donosila odluka o delistiranju dionica Petrokemije d.d. sa Zagrebačke burze te time propustom da se na toj Glavnoj skupštini protivi povlačenju kako bi mogao potraživati pravičnu naknadu za povučene dionice, posljedica dogovora između predsjednika Vlade i ravnatelja CERP-a Milana Plećaša te eventualno trećih osoba čiji je cilj bio pogodovanje privatnim interesima na štetu javnog, ili je riječ o propustu koji proizlazi iz neznanja, ili krajnjeg nemara, te je li uhićenje Darka Horvata bio razlog za nemogućnost održavanja sjednice Upravnog vijeća CERP-a i je li i bez toga postojala obaveza CERP-a da s udjelima Republike Hrvatske u trgovačkim društvima upravlja na način kojima se štite financijski i drugi interesi Republike Hrvatske.
2. Jesu li tijela kaznenog progona povodom kaznene prijave koju su zviždači podnijeli protiv Milana Plećaša i drugih odgovornih osoba prije dvije godine, pravodobno poduzimala radnje da se ispituju relevantne činjenice i okolnosti radi utvrđivanja eventualne kaznene odgovornosti te je li bilo pokušaja opstruiranja provođenja kaznenog postupka.
3. Postoji li privatna povezanost između predsjednika Vlade Andreja Plenkovića, ravnatelja CERP-a Milana Plećaša te savjetnika Vlade Tomislava Pokaza koji je član Nadzornog odbora Petrokemije d.d., te drugih odgovornih osoba koje su sudjelovale u donošenju odluka povezanih s upravljanjem s vlasničkim udjelima i dokapitalizacijom Petrokemije d.d., iz koje privatne povezanosti bi se moglo opravdano sumnjati da je gubitak udjela Republike Hrvatske u vlasništvu Petrokemije d.d. ispod kontrolnog paketa dionica, dogovoren ili usuglašen unutar uže skupine interesno povezanih osoba, s ciljem pogodovanja privatnim interesima na štetu javnih.
4. Je li istovremena uplata iznosa namijenjenih dokapitalizaciji Petrokemije d.d., koja je izvršena od strane dioničara koji su u Petrokemiji d.d. predstavljali Republiku Hrvatsku, a koje uplate su izvršene prije nego što je turska tvrtka Yildirim izvršila svoju uplatu namijenjenu dokapitalizaciji, posljedica prethodnog dogovora ili upute od strane vlasti te jesu li dionici odnosno uplatitelji (CERP, Fond za financiranje razgradnje nuklearnog otpada NEK, Janaf d.d.) bili svjesni da kumulativno isplaćuju iznos koji ne štiti i kojim se ne ostvaruje proklamirani cilj stjecanja kontrolnog paketa dionica u vlasništvu Republike Hrvatske, te se upravo suprotno, time što je Republika Hrvatska prva izvršila svoje uplate i to u nižim iznosima od onih koji su unutar raspona dokapitalizacije mogli biti uplaćeni, dala prilika turskoj tvrtki Yildirim da stekne veći udio u vlasništvu odnosno temeljnom kapitalu od prethodnog dogovora s Republikom Hrvatskom o dokapitalizaciji, odnosno je li šteta u vidu gubitka kontrolnog paketa dionica posljedica neznanja, neodgovornog obavljanja javnih poslova ili upute dane od strane nositelja vlasti s ciljem pogodovanja turskoj tvrtki.

5. Je li Vlada Republike Hrvatske postignula dogovor s turskom tvrtkom Yildrim o stjecanju kontrolnog paketa dionica Petrokemije d.d., prije ili nakon provedene dokapitalizacije te je li naknadni dogovor kojim se ispravljaju učinci provedene dokapitalizacije nanio dodatnu financijsku štetu Republici Hrvatskoj, u vidu isplate dionica turske tvrtke Yildrim ili neke druge isplate ili kompenzacije, odnosno je li se prema turskoj tvrtki Yildrim Vlada Republike Hrvatske obvezala izvršiti druge ustupke ili namirenja te koje, te jesu te dodatne isplate, ustupci ili namirenja nanijeli dodatnu štetu financijskim interesima Republike Hrvatske.
6. Je li Vlada Republike Hrvatske, izravno ili putem određenog tijela provjerila te je li i na koji način je osigurala da turska tvrtka Yildrim ostvari strateške ciljeve koji su navedeni u priopćenju Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja objavljenom povodom najavljene dokapitalizacije, te koje mjere Republika Hrvatska može i namjerava poduzeti da se tvrtka Yildrim pridržava preuzetih pisanih obaveza, ugovora ili drugih sporazuma s Republikom Hrvatskom o ostvarivanju tih ciljeva, ukoliko isti postoje.
7. Jesu li Vlada Republike Hrvatske i Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja svjesno obmanuli javnost prilikom davanja očitovanja o ciljevima koji će se ostvariti dokapitalizacijom, iako su bili svjesni da nisu osigurana nikakva jamstva da će Yildrim nakon provedene dokapitalizacije raditi na ostvarivanju hrvatskih nacionalnih i strateških interesa, a ne isključivo vlastitih poslovnih interesa koji ne moraju nužno biti povezani s dosadašnjim poslovanjem i djelatnostima Petrokemije d.d.
8. Koliki udio Petrokemija d.d. ima u vlasništvu odnosno temeljnom kapitalu Luke Šibenik d.d., i je li pravi poslovni interes i krajnji cilj turske tvrtke Yildrim bio stjecanje vlasništva nad ovom međunarodnom izvoznom lukom, a ne poslovanje i djelatnosti Petrokemije d.d., čega su predstavnici vlasti morali biti svjesni prilikom prepuštanja vlasništva bez zadržavanja kontrolnog paketa dionica, uz istovremeno izdašno ulaganje značajnih financijskih sredstava Republike Hrvatske kojima se podupire poslovanje Petrokemije d.d.

PRIJEDLOG ODLUKE O OSNIVANJU ISTRAŽNOG POVJERENSTVA
ZA UTVRĐIVANJE ODGOVORNOSTI VLADE I CERP-a TE DRUGIH DRŽAVNIH
INSTITUCIJA I TIJELA U ZAŠTITI NACIONALNIH INTERESA I UDJELA U
VLASNIŠTVU REPUBLIKE HRVATSKE U TRGOVAČKOM DRUŠTVU
PETROKEMIJA D.D., KUTINA

Na temelju članka 2. Zakona o istražnim povjerenstvima („Narodne novine“ broj 24/96.)
Hrvatski sabor je na sjednici održanoj _____ donio

ODLUKU O OSNIVANJU ISTRAŽNOG POVJERENSTVA
ZA UTVRĐIVANJE ODGOVORNOSTI VLADE I CERP-a TE DRUGIH DRŽAVNIH
INSTITUCIJA I TIJELA U ZAŠTITI NACIONALNIH INTERESA I UDJELA U
VLASNIŠTVU REPUBLIKE HRVATSKE U TRGOVAČKOM DRUŠTVU
PETROKEMIJA D.D., KUTINA

I.

Osniva se Istražno povjerenstvo (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) za utvrđivanje odgovornosti Vlade i CERP-a te drugih državnih institucija i tijela u zaštiti nacionalnih interesa i udjela u vlasništvu Republike Hrvatske u trgovačkom društvu Petrokemija d.d., Kutina.

II.

Za osnivanje Povjerenstva iz točke I. ove Odluke postoji javni interes.

III.

Povjerenstvo je dužno istražiti i utvrditi:

1. Je li financijska šteta u iznosu od oko 333 milijuna kuna odnosno oko 45 milijuna eura, koja je nastala propustom CERP-a da sudjeluje na Glavnoj skupštini Petrokemije d.d. na kojoj se donosila odluka o delistiranju dionica Petrokemije d.d. sa Zagrebačke burze te time propustom da se na toj Glavnoj skupštini protivi povlačenju kako bi mogao potraživati pravičnu naknadu za povučene dionice, posljedica dogovora između predsjednika Vlade i ravnatelja CERP-a Milana Plećaša te eventualno trećih osoba čiji je cilj bio pogodovanje privatnim interesima na štetu javnog, ili je riječ o propustu koji proizlazi iz neznanja, ili krajnjeg nemara, te je li uhićenje Darka Horvata bio razlog za nemogućnost održavanja sjednice Upravnog vijeća CERP-a i je li i bez toga postojala obaveza CERP-a da s udjelima Republike Hrvatske u trgovačkim društvima upravlja na način kojima se štite financijski i drugi interesi Republike Hrvatske.
2. Jesu li tijela kaznenog progona povodom kaznene prijave koju su zviždači podnijeli protiv Milana Plećaša i drugih odgovornih osoba prije dvije godine, pravodobno poduzimala radnje da se ispituju relevantne činjenice i okolnosti radi utvrđivanja eventualne kaznene odgovornosti te je li bilo pokušaja opstruiranja provođenja kaznenog postupka.
3. Postoji li privatna povezanost između predsjednika Vlade Andreja Plenkovića, ravnatelja CERP-a Milana Plećaša te savjetnika Vlade Tomislava Pokaza koji je

član Nadzornog odbora Petrokemije d.d., te drugih odgovornih osoba koje su sudjelovale u donošenju odluka povezanih s upravljanjem s vlasničkim udjelima i dokapitalizacijom Petrokemije d.d., iz koje privatne povezanosti bi se moglo opravdano sumnjati da je gubitak udjela Republike Hrvatske u vlasništvu Petrokemije d.d. ispod kontrolnog paketa dionica, dogovoren ili usuglašen unutar uže skupine interesno povezanih osoba, s ciljem pogodovanja privatnim interesima na štetu javnih.

4. Je li istovremena uplata iznosa namijenjenih dokapitalizaciji Petrokemije d.d., koja je izvršena od strane dioničara koji su u Petrokemiji d.d. predstavljali Republiku Hrvatsku, a koje uplate su izvršene prije nego što je turska tvrtka Yildrim izvršila svoju uplatu namijenjenu dokapitalizaciji, posljedica prethodnog dogovora ili upute od strane vlasti te jesu li dionici odnosno uplatitelji (CERP, Fond za financiranje razgradnje nuklearnog otpada NEK, Janaf d.d.) bili svjesni da kumulativno isplaćuju iznos koji ne štiti i kojim se ne ostvaruje proklamiran: cilj stjecanja kontrolnog paketa dionica u vlasništvu Republike Hrvatske, te se upravo suprotno, time što je Republika Hrvatska prva izvršila svoje uplate i to u nižim iznosima od onih koji su unutar raspona dokapitalizacije mogli biti uplaćeni, dala prilika turskoj tvrtki Yildrim da stekne veći udio u vlasništvu odnosno temeljnom kapitalu od prethodnog dogovora s Republikom Hrvatskom o dokapitalizaciji, odnosno je li šteta u vidu gubitka kontrolnog paketa dionica posljedica neznanja, neodgovornog obavljanja javnih poslova ili upute dane od strane nositelja vlasti s ciljem pogodovanja turskoj tvrtki.
5. Je li Vlada Republike Hrvatske postignula dogovor s turskom tvrtkom Yildrim o stjecanju kontrolnog paketa dionica Petrokemije d.d., prije ili nakon provedene dokapitalizacije te je li naknadni dogovor kojim se ispravljaju učinci provedene dokapitalizacije nanio dodatnu financijsku štetu Republici Hrvatskoj, u vidu isplate dionica turske tvrtke Yildrim ili neke druge isplate ili kompenzacije, odnosno je li se prema turskoj tvrtki Yildrim Vlada Republike Hrvatske obvezala izvršiti druge ustupke ili namirenja te koje, te jesu te dodatne isplate, ustupci ili namirenja nanijeli dodatnu štetu financijskim interesima Republike Hrvatske.
6. Je li Vlada Republike Hrvatske, izravno ili putem određenog tijela provjerila te je li i na koji način je osigurala da turska tvrtka Yildrim ostvari strateške ciljeve koji su navedeni u priopćenju Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja objavljenom povodom najavljene dokapitalizacije, te koje mjere Republika Hrvatska može i namjerava poduzeti da se tvrtka Yildrim pridržava preuzetih pisanih obaveza, ugovora ili drugih sporazuma s Republikom Hrvatskom o ostvarivanju tih ciljeva, ukoliko isti postoje.
7. Jesu li Vlada Republike Hrvatske i Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja svjesno obmanuli javnost prilikom davanja očitovanja o ciljevima koji će se ostvariti dokapitalizacijom, iako su bili svjesni da nisu osigurana nikakva jamstva da će Yildrim nakon provedene dokapitalizacije raditi na ostvarivanju hrvatskih nacionalnih i strateških interesa, a ne isključivo vlastitih poslovnih interesa koji ne moraju nužno biti povezani s dosadašnjim poslovanjem i cjelatnostima Petrokemije d.d.

8. Koliki udio Petrokemija d.d. ima u vlasništvu odnosno temeljnom kapitalu Luke Šibenik d.d., i je li pravi poslovni interes i krajnji cilj turske tvrtke Yildirim bio stjecanje vlasništva nad ovom međunarodnom izvoznom lukom, a ne poslovanje i djelatnosti Petrokemije d.d., čega su predstavnici vlasti morali biti svjesni prilikom prepuštanja vlasništva bez zadržavanja kontrolnog paketa dionica, uz istovremeno izdašno ulaganje značajnih financijskih sredstava Republike Hrvatske kojima se podupire poslovanje Petrokemije d.d.

IV.

U postupku istraživanja Povjerenstvo je dužno izvršiti uvid u svu dokumentaciju i druge isprave vezane uz predmet istraživanja, ispitati sve osobe koje mogu imati relevantne informacije vezane za pitanja iz točke III. ove Odluke, pribaviti izvještaje svjedoka, zatražiti dokumentaciju i očitovanja od pravnih i fizičkih osoba čija profesionalna saznanja i mišljenja mogu pružiti relevantan uvid u razumijevanje ili ocjenu okolnosti koje su predmet ispitivanja te provesti konzultacije sa akademskom zajednicom i organizacijama i udrugama civilnog društva.

V.

U odnosu na osobe koje su pozvane dati svoje očitovanje pred Povjerenstvom, a koje odbijaju biti saslušane i ispitane na temelju članka 17. Zakona o istražnim povjerenstvima, Povjerenstvo će od čelnika ovlaštenog tijela nadležnog za oslobođenje dužnosti čuvanja državne, vojne ili službene tajne zatražiti oslobođenje od te dužnosti za potrebe rada Povjerenstva, u roku od 8 dana od dana odbijanja davanja očitovanja. Ukoliko ovlašteno tijelo odbije zahtjev Povjerenstva, dužno je provesti test javnog interesa i test razmjernosti u skladu sa smjernicama Povjerenika za informiranje, te ga opisati u obrazloženju svoje odluke i dostaviti Povjerenstvu.

VI.

Državne institucije i tijela te sve druge pravne i fizičke osobe dužne su na zahtjev Povjerenstva dostaviti zatraženu dokumentaciju i očitovanja bez odgode.

VII.

Povjerenstvo je dužno obaviti istraživanje za koje je osnovano u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ove Odluke te podnijeti Hrvatskom saboru i javnosti Izvješće s prijedlogom mjera.

Hrvatski sabor dužan je provesti raspravu o ponesenom Izvješću i predloženim mjerama u roku od 15 dana od uvrštavanja Izvješća s prijedlogom mjera na dnevni red sjednice.

VIII.

Povjerenstvo ima 11 članova koje imenuje Hrvatski sabor iz redova zastupnica i zastupnika, od toga 5 iz kvote opozicije i 6 iz kvote zastupnika i zastupnica koji čine većinu u Hrvatskom saboru. Predsjednik Povjerenstva bira se iz redova oporbenih zastupnika.

IX.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u Naročnim novinama.

3. OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREĐABA PRIJEDLOGA ODLUKE

Točka 1.

Ovom se točkom određuje osnivanje Istražnog povjerenstva za

Točka 2.

Ovom se točkom utvrđuje postojanje javnog interesa čime se stječu zakonske pretpostavke za osnivanje Povjerenstva.

Točka 3.

Ovom se točkom određuju pitanja koja je Povjerenstvo dužno istražiti i utvrditi.

Točka 4.

Ovom se točkom utvrđuje način rada Povjerenstva u istraživanju i utvrđivanju činjenica povezanih s pitanjima koja Povjerenstvo treba utvrditi.

Točka 5.

Ovom se točkom određuje postupanje Povjerenstva u slučaju da pozvana osoba odbije dati potrebno očitovanje o činjenicama i okolnostima koje su bitne za istraživanje i utvrđivanje pitanja radi kojih je osnovano Povjerenstvo.

Točka 6.

Ovom se točkom određuje obaveza državnih institucija i tijela te svih drugih pravnih i fizičkih osoba da Povjerenstvu dostave zatraženu dokumentaciju i očitovanja bez odgode.

Točka 7.

Ovom se točkom određuje rok u kojem je Povjerenstvo dužno obaviti istraživanje i podnijeti Hrvatskom saboru izvještaj s prijedlogom mjera te rok u kojem je Hrvatski sabor dužan provesti raspravu o podnesenom Izvješću i predloženim mjerama.

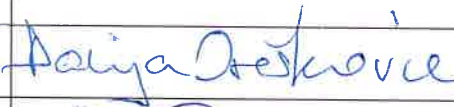

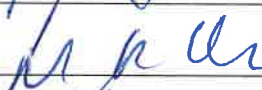

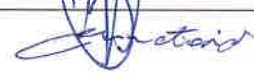
Točka 8.

Ovom se točkom određuje sastav Povjerenstva te se određuje koji broj članova Povjerenstva se bira iz kvote vladajućih, a koji broj iz kvote oporbenih zastupnika te se određuje da se predsjednik Povjerenstva bira iz kvote oporbenih zastupnika.

Točka 9.

Ovom točkom se određuje stupanje Odluke na snagu.

Potpisna lista za Prijedlog Odluke o osnivanju Istražnog povjerenstva za utvrđivanje propusta Vlade i CERP-a te drugih državnih institucija i tijela u zaštiti nacionalnih interesa i udjela u vlasništvu Republike Hrvatske u trgovačkom društvu Petrokemija d.d., Kutina

Redni Br.	IME I PREZIME	POTPIS
1.	DALIJA OREŠKOVIĆ	
2.	IVANA KEKIN	
3.	SANDRA BENCIC	
4.	Blanca A. A. A.	
5.	JOSIP JURČEVIĆ	
6.	Marija Selak Pospodici	
7.	NIKOLK GRMOJA	
8.	MARIN PIČIĆ	
9.	ANKA MRAY-TARITÁS	
10.	PETRA GRIBIN	
11.	KREŠO BELJAK	
12.	RANKO OSTIJIĆ	
13.	SANJA BOJEZANOVIĆ	
14.	BORIS PILIŽOTA	
15.	Mirna Ahmetović	
16.	KRISTINA IKIĆ BARIČEK	